

Samordnad vård? - en utvärdering av Fyrbylund HVB

Lina Helgstrand

Fyrbylund HVB

Målgrupp

Ungdomar 13-18 år med med allvarlig psykosocial problematik och samtidigt psykiatriska tillstånd, 8 platser

Ägarskap

Alla kommuner i Östergötland tillsammans med Region Östergötland genom avtalssamverkan

Ekonomi

Dygnskostnad 4 470 kr/dygn per placering, Region Östergötland 32 % av driftskostnaderna

Resurser

1 psykolog, 1 kurator, 0,5 ssk, 0,25 läkare, 5 vaken natt, 1 gruppleddare, 1 enhetschef, 8 behandlingspersonal

Utvärderingen

Tidsram: maj 2020 - augusti 2024

**På uppdrag av Fyrbylunds
styrgrupp**

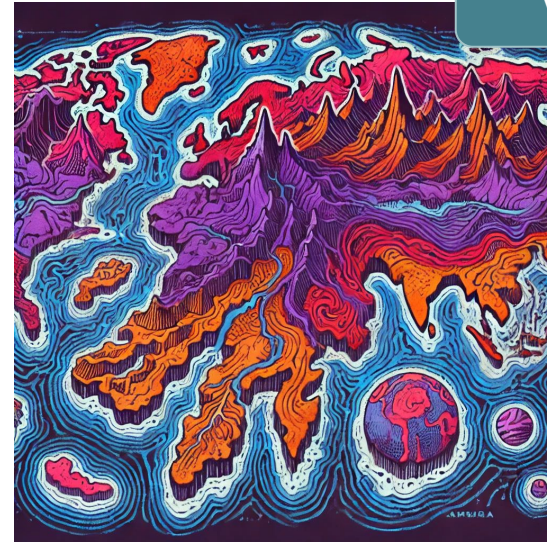
**I samarbete mellan FoU Centrum och
Maria Zetterqvist, USV-enheten
psykiatriska kliniken Linköping**

Utvärderingen

Utvärderingsplan

Verkligheten

Frågeställningar

Hur har arbetet och arbetssättet att skapa en gemensamt finansierad verksamhet som tillhandahåller en samordnad vård utvecklats?

I vilken utsträckning tillhandahåller Fyrbylund som verksamhet en samordnad vård för målgruppen ungdomar 13-18 år och vilket mervärde ger det för målgruppen?

UTMANING	RESURSER	INSATSER	MEKANISMER	RESULTAT & EFFEKTER	MÅL

Insamlat material

Utgångspunkter för analys

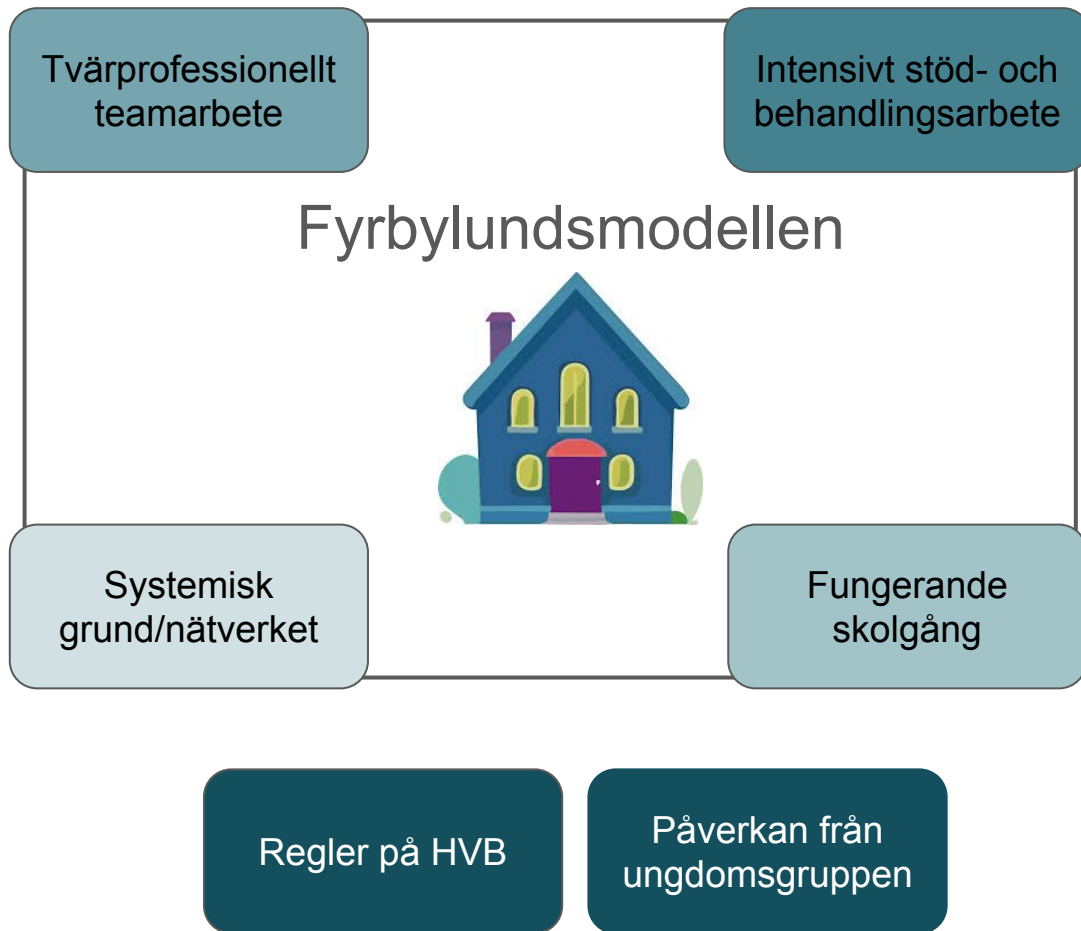
Samordnad vård

(Myndigheten för vård- och omsorgsanalys 2016:39)

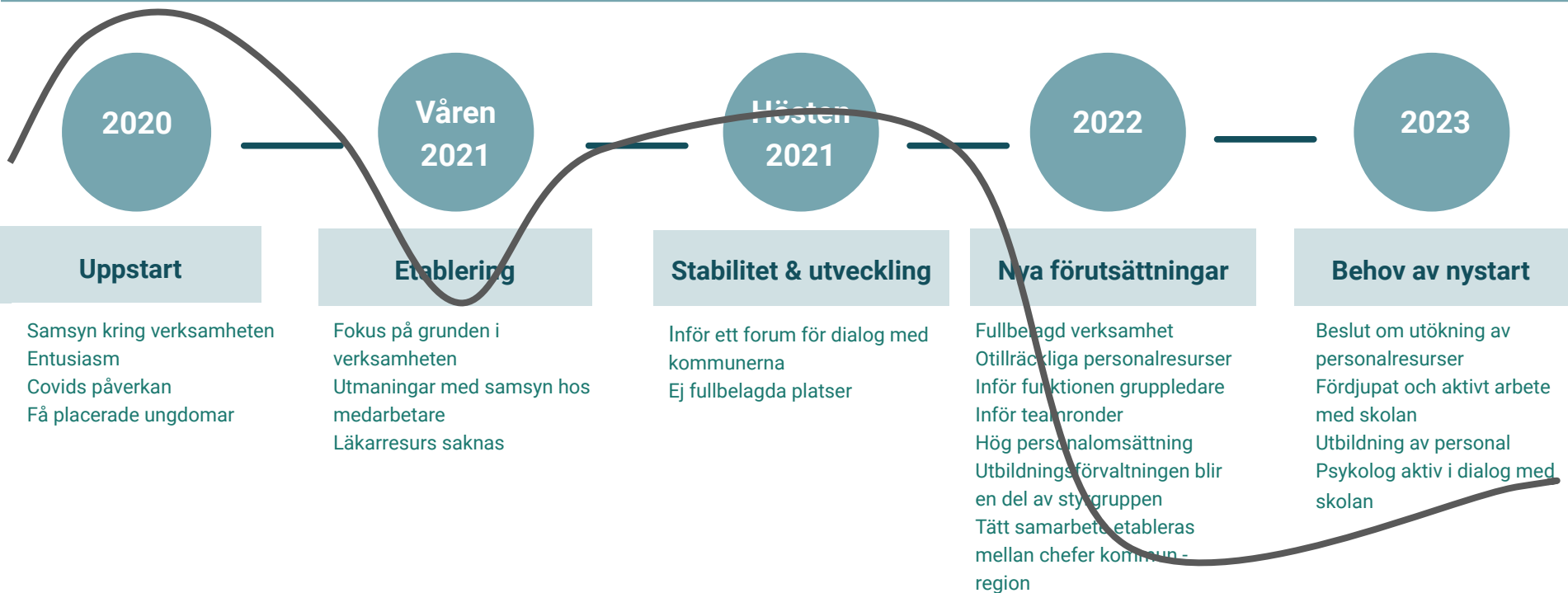

Utgångspunkter för analys

Utvecklingen av verksamheten och viktiga förutsättningar

Metodgrupp och styrgrupp

UTMANING	RESURSER	INSATSER	MEKANISMER	RESULTAT & EFFEKTER	MÅL
<p><u>Målgrupp</u> Ungdomar 13-18 år med med allvarlig psykosocial problematik i kombination med psykiatriska tillstånd, där öppenvård inte bedöms tillräcklig, samt att det finns behov av både socialtjänstens och regionens insatser.</p> <p><u>Utvecklingsbehov/ problem</u> Tillhandahålla en verksamhet som tillgodoser ungdomars behov av samordnad vård och behandling mellan socialtjänst och psykiatri som drivs gemensamt av alla kommuner och Region Östergötland på ett kostnadseffektivt sätt.</p>	<p><u>Resurser</u> Ungdomen och ungdomens nätverk</p> <p>Medarbetare: behandlare, kurator, läkare sjuksköterska nattpersonal) Arbetsledning: föreståndare och gruppledare Styrgrupp</p> <p>Metoder: nätverksarbete, tvärprofessionellt teamarbete, intensivt stöd- och behandling och fungerande skolgång</p> <p>Ekonomiska resurser Lokal</p>	<p>Förberedelser för avslut från Fyrbylund samt för utflytt och planering för nästa steg</p>	<p>Tät kontakt mellan chefer kommun - region</p>	<p><u>Kortsiktiga mål</u> Ungdomar får en samordnad vård och behandling</p>	

Medarbetare och representanter från skola och socialtjänst

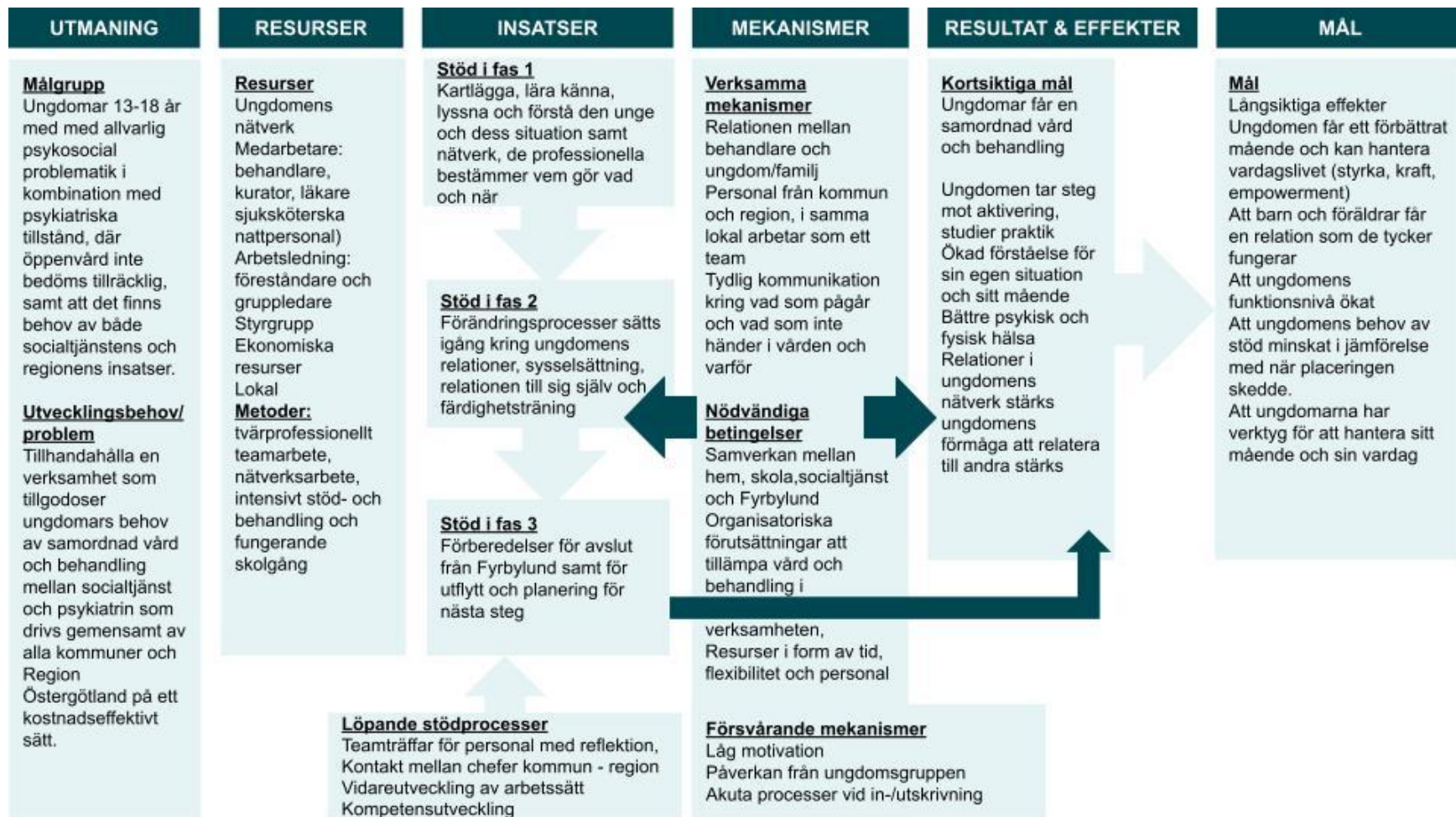
UTMANING	RESURSER	INSATSER	MEKANISMER	RESULTAT & EFFEKTER	MÅL
<p><u>Målgrupp</u> Ungdomar 13-18 år med med allvarlig psykosocial problematik i kombination med psykiatriska tillstånd, där öppenvård inte bedöms tillräcklig, samt att det finns behov av både socialtjänstens och regionens insatser.</p> <p><u>Utvecklingsbehov/ problem</u> Tillhandahålla en verksamhet som tillgodoser ungdomars behov av samordnad vård och behandling mellan socialtjänst och psykiatri som drivs gemensamt av alla kommuner och Region Östergötland på ett kostnadseffektivt sätt.</p>	<p><u>Resurser</u> Ungdomen och ungdomens nätverk</p> <p>Medarbetare: behandlare, kurator, läkare sjuksköterska nattpersonal) Arbetsledning: föreståndare och gruppleadare Styrgrupp</p> <p>Metoder: nätverksarbete, tvärprofessionellt teamarbete, intensivt stöd- och behandling och fungerande skolgång</p> <p>Ekonomiska resurser Lokal</p>	<p><u>Stöd i fas 1</u> Kartlägga, lära känna, lyssna och förstå den unge och sin situation samt dess nätverk, de professionella bestämmer vem gör vad och när</p> <p><u>Stöd i fas 2</u> Förändringsprocesser sätts igång kring ungdomens relationer, sysselsättning, relationen till sig själv och färdighetsträning</p> <p><u>Stöd i fas 3</u> Förberedelser för avslut från Fyrbylund samt för utflytt och planering för nästa steg</p> <p><u>Löpande stödprocesser</u> Teamträffar för personal med reflektion, Tät kontakt mellan chefer kommun - region Vidareutveckling av arbetssätt Kompetensutveckling</p>	<p><u>Verksamma mekanismer</u> Relationen mellan behandlare och ungdom/familj Personal från kommun och region, i samma lokal arbetar som ett team</p> <p><u>Nödvändiga betingelser</u> Samverkan mellan hem, skola, socialtjänst och Fyrbylund Organisatoriska förutsättningar att tillämpa vård och behandling i verksamheten, Resurser i form av tid, flexibilitet och personal</p>	<p><u>Kortsiktiga mål</u> Ungdomar får en samordnad vård och behandling</p> <p>Ungdomen tar steg mot aktivering, studier praktik Ökad förståelse för sin egen situation och sitt mående</p> <p>Bättre psykisk och fysisk hälsa</p> <p>Relationer i ungdomens nätverk stärks ungdomens förmåga att relatera till andra stärks</p>	<p><u>Långsiktiga effekter</u> Ungdomen får ett förbättrat mående och kan hantera vardagslivet (styrka, kraft, empowerment) Att barn och föräldrar får en relation som de tycker fungerar Att ungdomens funktionsnivå ökat Att ungdomens behov av stöd minskat i jämförelse med när placeringen skedde. Att ungdomarna har verktyg för att hantera sitt mående och sin vardag</p>

Ungdomar och föräldrar

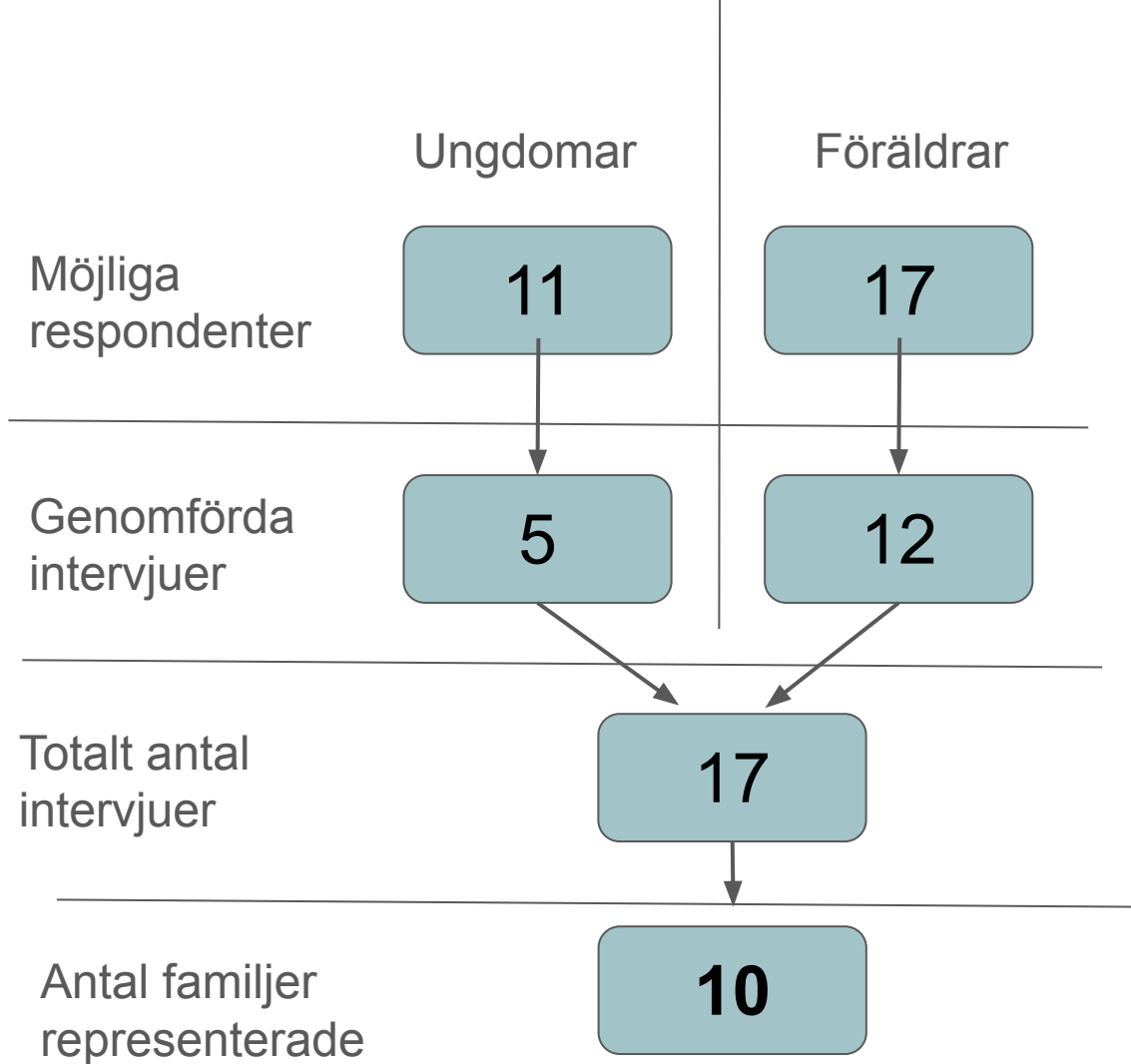
UTMANING	RESURSER	INSATSER	MEKANISMER	RESULTAT & EFFEKTER	MÅL
<p>Målgrupp Ungdomar 13-18 år med med allvarlig psykosocial problematik i kombination med psykiatriska tillstånd, där öppenvård inte bedöms tillräcklig, samt att det finns behov av både socialtjänstens och regionens insatser.</p> <p>Utvecklingsbehov/problem Tillhandahålla en verksamhet som tillgodoser ungdomars behov av samordnad vård och behandling mellan socialtjänst och psykiatri som drivs gemensamt av alla kommuner och Region Östergötland på ett kostnadseffektivt sätt.</p>	<p>Resurser Ungdomen och ungdomens nätverk</p> <p>Medarbetare: behandlare, kurator, läkare sjuksköterska nattpersonal) Arbetsledning: föreståndare och gruppledare Styrgrupp</p> <p>Metoder: nätverksarbete, tvärprofessionellt teamarbete, intensivt stöd- och fungerande skolgång</p> <p>Ekonomiska resurser Lokal</p>	<p>Stöd i fas 1 Kartlägga, lära känna, lyssna och förstå den unge och sin situation samt dess nätverk, de professionella bestämmer vem gör vad och när</p> <p>Stöd i fas 2 Förändringsprocesser sätts igång kring ungdomens relationer, sysselsättning, relationen till sig själv och färdighetsträning</p> <p>Stöd i fas 3 Förberedelser för avslut från Fyrbylund samt för utflytt och planering för nästa steg</p> <p>Löpande stödprocesser Teamträffar för personal med reflektion, Tät kontakt mellan chefer kommun - region Vidareutveckling av arbetssätt Kompetensutveckling</p>	<p>Verksamma mekanismer Relationen mellan behandlare och ungdom/familj Personal från kommun och region, i samma lokal arbetar som ett team Tydlig kommunikation kring vad som pågår och vad som inte händer i vården och varför Nödvändiga betingelser Samverkan mellan hem, skola, socialtjänst och Fyrbylund Organisatoriska förutsättningar att tillämpa vård och behandling i verksamheten, Resurser i form av tid, flexibilitet och personal</p> <p>Försvårande mekanismer: Låg motivation Påverkan av ungdomsgruppen Akuta processer vid in-/utskrivning</p>	<p>Kortsiktiga mål Ungdomar får en samordnad vård och behandling</p> <p>Ungdomen tar steg mot aktivering, studier praktik Ökad förståelse för sin egen situation och sitt mående</p> <p>Bättre psykisk och fysisk hälsa</p> <p>Relationer i ungdomens nätverk stärks ungdomens förmåga att relatera till andra stärks</p>	<p>Långsiktiga effekter Ungdomen får ett förbättrat mående och kan hantera vardagslivet (styrka, kraft, empowerment) Att barn och föräldrar får en relation som de tycker fungerar Att ungdomens funktionsnivå ökat Att ungdomens behov av stöd minskat i jämförelse med när placeringen skedde. Att ungdomarna har verktyg för att hantera sitt mående och sin vardag</p>

Fyrbylunds programteori

Ungdoms- och föräldraintervjuer

Presentation av ungdomarna i materialet

80%(n=8)

20%(n=2)

Födelseår: 2003-2009

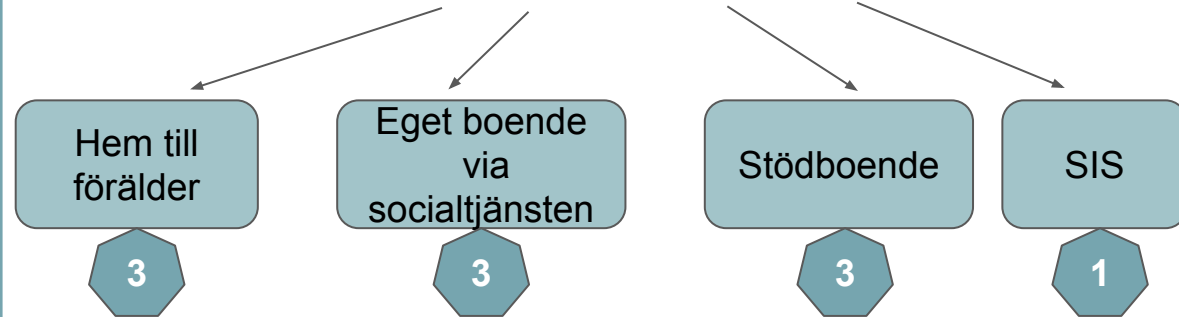
Lagrum: SoL 70% (n=7), LVU 30% (n=3)

Placeringstid: 7-10 månader 70% (n=7)

Orsak till placering: ungdomens dåliga mående
80% (n=8)

Vad hände efter Fyrbylund?

Tvärprofessionellt teamarbete

- 1 ungdom nämner “mitt team”
- Alla utom en av föräldrarna som uppfattat att det finns flera professioner men att det inte alltid märkts mer än att de funnits i samma hus och att det pratats om det
- Flera medarbetare nämner att teamarbetet inneburit kompetensutveckling

Systemisk grund nätverksarbete

- Upplevelserna av involveringen av nätverket varierar
- 2 föräldrar uppger att de ej varit involverade i arbetet på Fyrbylund. 1 ungdom uppger att pappan inte fått någon hjälp alls
- 9 föräldrar beskriver att de varit på möten regelbundet på Fyrbylund, detta bekräftar även ungdomarna i sina intervjuer
- 4 föräldrar beskriver att de varit mycket involverade.
- Medarbetare har framfört att nätverksarbetet kan utvecklas

Intensivt stöd- och behandlingsarbete

- 4 ungdomar har utretts och fått diagnos på Fyrbylund
- 2 föräldrar och 2 ungdomar nämner ridterapi
- 2 föräldrar och 1 ungdom uppger att de inte fått det stöd som önskat/förväntat, ingen utredning eller psykologsamtal
- Alla ungdomar beskriver att de haft någon i personalen som de kunnat prata med
- 5 av 12 föräldrar uppger att de förväntat sig mer
- 3 förälder uppger att ungdomen fick den hjälpen den behövde
- 3 ungdomar uppger att förväntningarna infriats

Intensivt stöd- och behandlingsarbete

- 3 föräldrar beskriver att personalen hade svårt att motivera den unge till att delta
- 1 ungdom säger sig blivit erbjuden samtal men tackat nej, detsamma gäller föräldern
- 3 föräldrar beskriver tiden på Fyrbylund som förvaring av den unge
- Alla 5 ungdomar uppger att de fått vara med och bestämma.

Fungerande skolgång

- Framgår inte i intervjuerna tydligt om skolgången fungerat eller inte
- I alla intervjuer utom 1 föräldrintervju framkommer att det funnits ett samarbete mellan skolan och Fyrbylund.
- I 4 av 5 ungdomsintervjuer framkommer att skolgången förbättrats över tid
- 1 ungdom är tydlig med att stödet ledde till slutförd gymnasieutbildning
- Psykologen har använts i samarbetet med skolan vilket lett till ökad närvaro i skolan

Regler på HVB

- 6 av 12 föräldrar efterfrågar striktare regler på HVB
- 4 föräldrar betonar särskilt önskemål om ökade befogenheter på HVB
- 2 av 5 ungdomar efterfrågar striktare regler och reflekterar över att det inte var bra för dem att få som de ville

Påverkan från ungdomsgruppen

- 3 av 5 ungdomar berättar att de påverkats negativt av de andra ungdomarna
- Ungdomarna beskriver flera allvarliga händelser där de hjälpt andra ungdomar på Fyrbylund
- 4 föräldrar upplever att andra ungdomar haft stor negativ påverkan på deras barn

Utvärderingens huvudresultat

Det har tagit tid att utveckla verksamheten och få till ett tvärprofessionellt samarbete

Arbetsättet/modellen för arbetet och hur det ska genomföras i praktiken behöver förtydligas och utvecklas

Kommunikationen innan och under placeringen behöver förbättras och bli tydligare i både vad en placering på Fyrbylund innebär och vad som händer under tiden i behandlingen

Fyrbylund har utifrån de delar som ingår i verksamheten potential att ge målgruppen samordnad vård

Ett systematiskt förebyggande arbete bör inriktas på de försvårande mekanismerna i programteorin

Vid frågor eller annat

Lina Helgstrand, utvecklingsledare

lina.helgstrand@linkoping.se

Vilka tankar väckte presentationen?
Vad tar du med dig från det du hörde?
Var det något som förvånade dig?